

POSTANOWIENIE

28 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 28 listopada 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa O. spółki akcyjnej w P.
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu [...]
o opublikowanie sprostowania,
na skutek skargi kasacyjnej Redaktora Naczelnego [...]
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 8 marca 2024 r., V ACa 91/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o

charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany Redaktor Naczelny [...] powołał się na istotne zagadnienie prawne, którego podłoże stanowiło spostrzeżenie, że akceptacja prawa zainteresowanego do publikacji sprostowania i przedstawienia swojego stanowiska w sprawie, bez względu na to, jakich kwestii dotyczy materiał prasowy i sprostowanie, w jakim celu zainteresowany żąda publikacji sprostowania, a także bez wzięcia pod uwagę realiów współczesnego świata w zakresie pełnej swobody publikacji w mediach swojego stanowiska, prowadzi do zezwolenia na przekazywanie społeczeństwu dowolnych informacji, także służących celom politycznym, poprawy wizerunku, czy celowemu bądź intencjonalnemu wprowadzeniu odbiorców w błąd. Wskazał ponadto na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Powołanie się na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy (nowy) charakter lub znaczenie dla rozwoju prawa. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych przepisów prawa i zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą; konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem wystąpiła powołana przyczyna kasacyjna.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wyjaśniał, że przepisy o sprostowaniu prasowym otwierają osobie, której dotyczy materiał prasowy, możliwość zaprezentowania na łamach prasy własnego stanowiska co do treści tego materiału i dotarcia do odbiorców wiadomości prasowej z własną wersją zdarzeń lub na zdementowanie określonych informacji. W rozumianą w ten sposób funkcję sprostowania wpisuje

się stanowisko, według którego przy ocenie, czy prostowana informacja jest nieprawdziwa lub nieścisła, decydujące znaczenie ma subiektywny punkt widzenia zainteresowanego, nie zaś prawdziwość informacji ustalona w postępowaniu dowodowym. Przedmiotem postępowania sądowego wszczętego powództwem o nakazanie opublikowania sprostowania prasowego nie jest w związku z tym ocena prawdziwości twierdzeń o faktach zawartych w materiale prasowym ani w tekście sprostowania, lecz badanie, czy redaktor naczelny miał podstawy do odmowy opublikowania sprostowania w świetle art. 33 ust. 1 i 2 pr. pras. (por. jedynie w nowszym orzecznictwie wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2021 r., I CSKP 126/21, OSNC-ZD 2023, nr A, poz. 11, z dnia 28 listopada 2024 r., II CSKP 204/23 i z dnia 14 lutego 2025 r., II CSKP 841/22 oraz powołane tam dalsze orzecznictwo).

W tym kontekście przedstawioną przez pozwanego wątpliwość należało uznać za pozbawioną waloru nowości. Niezależnie od tego, wywody wniosku zostały skupione nie tyle na rzeczowym przedstawieniu problemu interpretacyjnego, który odnosiłby się do konkretnych przepisów prawa, alternatywnych kierunków jego rozwiązania i przemawiających na ich rzecz jurydycznych argumentów, lecz sprowadzały się do ogólnej krytyki przyjmowanej w judykaturze subiektywnej koncepcji sprostowania prasowego, osadzonej w okolicznościach konkretnej sprawy i nawiązującej w znacznym zakresie do faktów, które wykraczały poza podstawę faktyczną zaskarżonego wyroku, a w konsekwencji nie mogły zostać wzięte pod uwagę przez Sąd Najwyższy (por. art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Potwierdzeniem takiego ukierunkowania wniosku jest jego konkluzja, odniesiona jednoznacznie do konkretnej sprawy zakończonej zaskarżonym wyrokiem, co zapoznaje sens przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W zakresie natomiast, w jakim we wniosku wyrażono wątpliwość co do zgodności żądania publikacji sprostowania z aktualną wolą powódki, należało jedynie dostrzec, że dysponentem roszczenia procesowego jest powód, od którego inicjatywy i woli zależy bieg postępowania cywilnego, zarówno w rozpoznawczym, jak i wykonawczym etapie tego postępowania.

Wywody wniosku nie stwarzały również podstaw do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wykazanie oczywistej zasadności skargi polega na zwięzłym i rzeczowym uzasadnieniu, jaki konkretny przepis prawa został naruszony, w jaki sposób i dlaczego naruszenie to ma elementarny, tj. oczywisty i widoczny już *prima vista* charakter. We wniosku zawarto natomiast skrótową polemikę ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego, zbieżną w kierunkach z zarzutami kasacyjnymi, której treść nie pozwalała uznać, że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe w sposób oczywisty i widoczny już na pierwszy rzut oka, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

W szczególności należało w tym względzie przypomnieć, że okoliczność, iż sporny materiał prasowy prezentuje także własne stanowisko zainteresowanego, nie czyni *per se* nieuzasadnionym żądania opublikowania sprostowania prasowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2021 r., I CSKP 126/21).

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[a.ł.]